

Beschikking van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, houdende ontheffing voor Rotor & Wings B.V. van het verbod VFR-vluchten uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte die plaatsvinden binnen een plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied of boven gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel boven mensenverzamelingen

Datum: 27 mei 2016

Nummer: ILT-2016/43843

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gezien het verzoek om ontheffing van 23 mei 2016 van Rotor & Wings B.V., contactpersoon: Rob Evenhuis, adres: Greate Sudein 29, 8624 TV Uitwellingerga; tel.: +31 6 5513 5445; e-mail: rob@rotorandwings.nl;

Overwegende dat het doel van de vlucht is het maken van luchtopnames van gebouwen boven de steden Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Eindhoven;

Gelet op artikel 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014 en paragraaf SERA.3105;

BESLUIT:

Artikel 1

Deze beschikking is van toepassing op een helikopter van het type Airbus MBB Bo105 DBS-4 met registratie PH-RWY, of een vergelijkbaar vervangende helikopter in gebruik bij Rotor & Wings B.V., waarmee VFR-vluchten worden uitgevoerd boven de steden Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Eindhoven.

Artikel 2

Aan de gezagvoerder van het in artikel 1 bedoelde luchtvaartuig wordt van 30 mei 2016 tot en met 3 juni 2016 ontheffing verleend van het verbod, genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012, om een VFR-vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte binnen plaatselijke luchtverkeersleidingsgebieden of boven gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel boven mensenverzamelingen, gedurende de daglichtperiode, zoals gepubliceerd in de in artikel 26, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, van het Besluit luchtverkeer 2014, bedoelde luchtvaartgids met inachtneming van de volgende voorschriften en beperkingen:

- a. de gezagvoerder is in het bezit van een geldig CPL of ATPL;
- b. de minimum toegestane vlieghoogte boven gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel boven mensenverzamelingen, bedraagt 500 ft AGL doch ten minste 100 ft boven de hoogste hindernis gelegen binnen een afstand van 100 m van het luchtvaartuig;
- c. de vliegroute, vlieghoogte en vliedsnelheid worden zodanig gekozen dat:
  - 1°. overlast aan derden zoveel mogelijk wordt vermeden;
  - 2°. er niet wordt gevlogen beneden de minimum VFR-vlieghoogte over vogelreservaten, zoals gepubliceerd in de luchtvaartgids;
  - 3°. vee niet wordt verstoord;
  - 4°. geluidsgevoelige objecten, zoals dierentuinen, ziekenhuizen, penitentiaire inrichtingen, etc. worden gemedend, en
  - 5°. ingeval van een noodlanding het risico voor inzittenden en derden zoveel mogelijk wordt beperkt;

6°. met inachtneming van artikel 19 van de Regeling luchtverkeersdienstverlening¹ de volgende adviessnelheden in luchtverkeersdienstverleningsgebieden met klasse G in acht worden genomen:

Vliegzicht (m)	Adviessnelheid (kts)
800 – 1500	< 50
1500 – 2000	< 100
2000 – 5000	< 120

- d. de gezagvoerder stelt zich van tevoren op de hoogte van plaatsen die geschikt zijn voor het uitvoeren van een noodlanding;
- e. elke vlucht wordt uitgevoerd met een zodanige combinatie van hoogte en snelheid dat de vlieger in staat is om, in geval van een motorstoring, van bebouwing of mensen weg te vliegen;
- f. de vlucht wordt zodanig uitgevoerd dat niet wordt gevlogen in het gevaarlijke gebied van het hoogtesnelheidsdiagram, aangegeven in het vlieghandboek van de desbetreffende helikopter van het type Airbus MBB Bo105 DBS-4;
- g. er wordt niet bij voortduring laaggevlogen, doch slechts gedurende de periode dat dit voor het uitvoeren van de vluchten noodzakelijk is en slechts op het traject zoals dat van tevoren aan de Landelijke eenheid, afdeling Luchtvaart, is doorgegeven; voor het maken van opnames is hoogstens 10 minuten per locatie toegestaan;
- h. vóór en ná de vlucht is de opdracht van de opdrachtgever ter inzage aanwezig zodat deze kan worden gecontroleerd door de Landelijke eenheid, afdeling Luchtvaart, of de Inspectie Leefomgeving en Transport;
- i. er worden geen passagiers vervoerd tijdens de filmvlucht anders dan benodigd voor het vervaardigen van het filmmateriaal;
- j. er dient, na het ingediende vliegplan, eerst een klaring te zijn verkregen van de betrokken plaatselijke luchtverkeersleidingsdienst voor vluchten die plaatsvinden binnen het plaatselijke luchtverkeersleidingsgebied;
- k. tijdens het uitvoeren van de vlucht in een plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied is een tweezijdige radioverbinding tot stand gebracht met de betrokken luchtverkeersleidingsdienst en wordt voortdurend op de aangewezen radiofrequentie geluisterd;
- l. tijdens alle vluchten die worden uitgevoerd binnen het kader van deze ontheffing in ongecontroleerd luchtruim, luistert de bemanning uit op de van toepassing zijnde frequentie van Amsterdam Information of AOCs NM.

Artikel 3

1. In het kader van een commerciële en professionele bedrijfsvoering wordt relevante informatie (zgn. draaiboeken) betreffende het uitvoeren van vluchten voor de verschillende evenementen **minimaal 5 werkdagen** vooraf aan de Operationele Helpdesk van de LVNL doorgegeven.
2. Alle vluchten binnen een plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied worden tijdig bij de desbetreffende luchtverkeersleidingorganisatie aangemeld.
3. Foto/filmvluchten worden volgens de 'procedure surveyflights' aangeboden aan de LVNL; hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen korte surveyflights en surveyprojecten.
4. Ten minste één uur vóór aanvang van de vlucht wordt contact opgenomen met de Operationele Helpdesk van de LVNL; aan de voorwaarden door hem gesteld wordt strikt de hand gehouden.
5. Ten minste één uur vóór aanvang van het binnenvliegen van een militaire CTR wordt door de gezagvoerder contact opgenomen met de plaatselijke militaire luchtverkeersleiding en bij geen gehoor met de Supervisor van AOCs NM (tel.: 0577 458700); aan de voorwaarden door hen gesteld wordt strikt de hand gehouden.

¹ Artikel 19. Afwijking minimum vereist vliegzicht

Onverminderd het bepaalde in paragraaf SERA.5001 van verordening (EU) nr. 923/2012 geldt in luchtverkeersdienstverleningsgebieden met klasse G op of beneden 915 m (3000 ft) AMSL een vliegzicht gelijk aan of groter dan:

- a. 1500 m voor vluchten die worden uitgevoerd:
  - 1°. met een luchtsnelheid van 260 km/uur (140 knopen Indicated Air Speed) of minder zodat tijdig uitwijken voor ander luchtverkeer en hindernissen mogelijk is; of
  - 2°. tijdens omstandigheden waarin de mogelijkheid van ontmoetingen met ander luchtverkeer normaliter laag is;
- b. 800 m, mits wordt gevlogen met zodanige snelheid dat tijdig uitwijken voor ander luchtverkeer en hindernissen mogelijk is, voor:
  - 3°. helikopters die blijken een vrijstelling of ontheffing ingevolge artikel 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014, vluchten uitvoeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte, voorzover in die vrijstelling of ontheffing geen hogere waarden zijn vastgesteld.

6. Eén uur vóór de aanvang van de vlucht wordt de meldkamer van de Landelijke eenheid, afdeling Luchtvaart, ingelicht (tel.: 020 5025693, fax: 020 5025699 en e-mail: dlvplvt@klpd.politie.nl) en worden de volgende gegevens verstrekt per fax of e-mail:
  - 1°. de naam (namen) van de gezagvoerder(s), de registratie en het model/type helikopter;
  - 2°. de route en periode van de voorgenomen vlucht.
7. Voorafgaand aan de vlucht besteedt de ontheffinghouder in samenwerking met de opdrachtgever in de plaatselijke media aandacht aan de uit te voeren of uitgevoerde vluchten, waarbij ten minste het volgende wordt aangegeven:
  - a. het doel van de vlucht;
  - b. een zo exact mogelijke omschrijving van de locatie;
  - c. de datum;
  - d. het tijdstip van aanvang en de verwachte duur van de vlucht, en
  - e. dat klachten kunnen worden gemeld bij de ontheffinghouder en bij Inspectie Leefomgeving en Transport, tel.: 088 489 00 00 of aviation-approvals@ilent.nl;de ontheffinghouder doet deze bekendmaking in de plaatselijke media en stuurt een kopie onder vermelding van het kenmerk van deze ontheffing per e-mail (aviation-approvals@ilent.nl) aan de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Artikel 4

1. De aanvrager draagt er zorg voor dat de gezagvoerders en de cameramannen bekend zijn met de inhoud van deze beschikking.
2. Bij het niet of niet volledig nakomen van de voorschriften en beperkingen, genoemd in de artikelen 2 en 3, kan dat aanleiding zijn deze ontheffing in te trekken.

Artikel 5

De aanvrager voert bij de voorbereiding van elk project een veiligheidsanalyse uit. Daarbij wordt in kaart gebracht welke risico's er zijn als gevolg van het uitvoeren van VFR-vluchten beneden de minimum VFR-vlieghoogte boven het water. Vervolgens worden risicobeperkende maatregelen in kaart gebracht en toegepast, zodanig dat de vlucht op een verantwoorde wijze kan worden uitgevoerd.

Artikel 6

Deze beschikking treedt in werking met ingang van 30 mei 2016 en vervalt met ingang van 4 juni 2016, tenzij deze voortijdig wordt ingetrokken.

*DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
DE INSPECTEUR ILT/LUCHTVAART,
M. van Velzen
Senior Inspecteur*

Bezwaarmogelijkheid

Indien u het niet eens bent met deze vergunning, kunt u hiertegen op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de datum waarop deze vergunning is verzonden, schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van de beschikking waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:

Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Is er sprake van onverwijlde spoed? Dan kunt u de rechtbank van uw woonplaats verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen.

Meer informatie over de voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

TOELICHTING

Paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012, geeft de minimumvlieghoogte voor VFR-verkeer. Op basis van artikel 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014 en paragraaf SERA.3105 kan ontheffing worden verleend van de voorgeschreven minimumvlieghoogten voor VFR-verkeer.

Boven de gemeente Amsterdam, Utrecht, Rotterdam en Eindhoven moet een aantal luchtopnames worden gemaakt van een aantal bouwprojecten en gebouwen voor een promotiefilm. Voor Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven geldt dat deze locaties zijn gelegen binnen een plaatselijk luchtverkeersleidingsgebied. Per locatie dient er kortstondig, tussen de 5 – 10 minuten, beneden de minimumvlieghoogte te worden gevlogen die geldt boven aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden en mensenverzamelingen. Voor het maken van de filmopnames wordt gebruikge- maakt van een tweemotorige helikopter.

Om omwonenden te informeren en zodoende klachten te voorkomen is in de ontheffing de voor- waarde opgenomen dat de ontheffinghouder, voorafgaand aan de vlucht, melding maakt van de vluchten in de plaatselijke media.

Bij het niet of niet volledig nakomen van de voorschriften of beperkingen kan deze ontheffing worden ingetrokken.